

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

ОБЛІКОВА КАРТКА об'єкта культурної спадщини

Стоянка II (найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Визначне місце	На державний облік не взято

1. Дата утворення об'єкта:

V тис. до н. е., XVIII ст., пізній мезоліт, козацький час.

2. Місцезнаходження об'єкта

Матюшине II (Романівка), ур., Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська область, за 3,71 км на схід – південний схід від східної околиці с. Більськ (азимут 135°), за 4,58 км на північний захід (азимут 281°) від центральної частини с-ща Котельви, на підвищенні першої тераси посеред сучасної правобережної заплави р. Ворскла (на кол. лівому березі старого річища Ворскли), за 0,110 км лівобіч (на південь – південний захід) від асфальтованої автодороги обласного значення О 1710132 Котельва — Більськ.

Географічні координати крайніх обмірних точок дюни:

№ точки	градуси, мінути, секунди (datum WGS 84)	
	N	E
Пн.	50°04'21.3"	34°41'21.3"
Сх.	50°04'19.4"	34°41'30.2"
Зх.	50°04'20.8"	34°41'29.2"
Пд.	50°04'19.64"	34°41'28.5"

Під'їзд з м. Полтави та смт Котельви по шосе Н-12 «Полтава – Охтирка – Суми» до Котельви, далі асфальтованою дорогою обласного значення О 1710132 «Котельва – Більськ» й польовою дорогою на південь, до місця влаштування обласних і республіканських змагань парашуаністів.

3. Охоронний номер пам'ятки

Охоронний номер не присвоєно.

4. Дати і номери рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки

На державний облік не взято.

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Задренована дюна, випаси	Стійбище	Стоянка у заплаві первісного та пізньосередньовічного населення

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Займає поверхню задренованої дюни овальної в плані форми (30 x 60 м) заввишки 1,2 м, видовженої у широтному напрямку вздовж полотна сучасної автодороги.
---------------------	--

Характеристика об'єкта

Підвищення має пологі схили, сплюснену вершину. На поверхні відзначено скупчення фрагментів гончарної кераміки фіналу козацького часу і виробів з кременю та кварциту. Площа — 0,18 га, разом із рекомендованою охоронною зоною — 0,58 га.

Дюна вкрита травостоєм й окремими кущами, із західного боку росте доволі помітний дуб.

Західки представлені виробами з кременю і кварциту. Стародавнім населенням використовувався кремій від світло- до темно-сірого, інколи майже чорного кольору з білуватими цяточками, що при незначній товщині є напівпрозорим. Деякі предмети зберегли рештки крейдяної кірки. Поодинокі речі вкриває патина.

У складі крем'яної частини збірки присутні знаряддя: різець плаский кутовий на зламі широкої платівки; 2 сегменти середньошироких платівок із дрібною ретушню вздовж бічних крайок. Серед відходів виробництва: проксимальні кінці платівок; дуже дрібні аморфні відщепи; осколок; лусочки.

Для виготовлення знарядь із кварциту вживалася сировина плитчастого походження, вірогідно, місцева. Її колір – від сірувато-білого до сірого. Нерівномірний брудно-жовтий відтінок вони набули під час вивітрювання, що стосується зовнішньої поверхні плиток. Товщина плиток була незначною – близько 2,0–2,5 см, що відобразилося на загальній мініатюрності комплексу.

Знаряддя з кварциту: невеличкий відщеп із окремими фасетками дрібної ретуші (слідами використання-?) на одній з крайок; проколка, сформована на уламку шляхом незначної підправки наявного гострого кута.

Заготовки та відходи виробництва з кварциту представлені: торцевим нуклеусом з двома косими площадками на великому уламку плитки розміром 7,3 x 15,7 см і товщиною 1,3 – 2,1 см, проксимальним кінцем вузької платівки і медіальним сегментом середньоширокої платівки; дрібним аморфним відщепом і платівчастими відщепами; осколками; лусочками.

Збірка може бути датована у межах пізнього мезоліту – раннього неоліту.

Назва виробу	Кремій	Кварцит	Разом
Нуклеус		1	1
Платівки	2	2	3
відщепи платівчасті		2	2
відщепи аморфні	4	1	7
Осколки	1	1	2
Лусочки	4	2	5
Усього заготовок та відходів	11	9	20
Різець	1		1
платівки ретушовані	2		2
відщепи ретушовані		1	1
Проколка		1	1
Усього знарядь	3	2	5
Усього виробів	14	11	25

Залишки стійбища Матюшине II пізньомезолітичного часу (кукрецька культура-?) можуть бути рештками майстерні з виготовлення знарядь з кременю і кварциту. Крім того, на дюні виявлені уламки стінок гончарного посуду сер. – остан. третини XVIII ст., що вказують на використання цього надзаплавного підвищення у господарській діяльності населення козацької епохи.

Розкопки і шурфування дюни не проводилися. Стоянка

	обстежена О. Б. Супруненьком і С. А. Скорим восени 2014 р. Підвищення використовується як луки і випаси СВК «Батьківщина».
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на території дюни відсутні.

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

--

8. Ступінь схоронності об'єкта:

Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Стан збереження об'єкту — задовільний. Акт обстеження технічного стану — № 67 від 5 грудня 2014 р.
--	---

9. Наявність науково-дослідної і науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Науковий звіт — матеріали інвентаризації	2014	Супруненько О.Б., Скорий С.А., Мироненко К.М. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Ін-ту археол. НАН України, фонд експ., 2014; Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології уп-равл. культури Полтав. ОДА, ф. експ., спр. 739.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	Виявлені в ході обстежень стоянки археологічні матеріали надійшли до колекції ІКЗ «Більськ» Полтавської обласної ради.
Архівні матеріали	<i>Супруненько О.Б.</i> , за участю <i>Гавриленка І.М.</i> , <i>Скорого С.А.</i> , <i>Мироненка К.М.</i> , <i>Шерстюка В.В.</i> Звіт про розвідки та археологічні експертизи на Полтавщині 2014 р. // НА ІА НАНУ. — Ф.е. — 2014; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 739. — Арк. 78–79.

11. До облікової картки додаються графічні матеріали і фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Графічні матеріали</i>			
1. Матюшине II, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Місце розташування (основа: М-36-82. — <i>Ахтырка</i> . — М 1: 100 000. — К.: <i>Воен-топогр. ф-ка</i> , 1992). Цифрами позначені: 1 — ур. Матюшине I; 2 — ур. Матюшине II; 3 — ур. Матюшине III.	1	2015	Коверко А.В.
<i>Фотофіксація</i>			
2. Матюшине II, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Стоянка на космічному фотознімку (основа за <i>прогр. «Google Earth 5.2.1. 1588»</i>).	1	2014	Шапорда О.М.
3. Матюшине II, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Стоянка. Загальний вигляд. <i>Зі сходу</i> .	1	2014	Супруненько О.Б.

<i>Графічні матеріали, фото і рисунки знахідок</i>			
4. Матюшине II, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Стоянка I. Генеральний план. <i>М 1: 500 см.</i>	1	2015	Супруненко О.Б.
5. Матюшине II, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Нуклеус. Пізній мезоліт. <i>Кварцит.</i>	1	2014	Гавриленко І.М., Коверко А.В.
6. Матюшине II, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Пізньомезолітичні знаряддя. <i>Кремінь, кварцит.</i>	1	2014	Гавриленко І.М., Менчинська Т.В.

Облікову картку склали:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Провідний науковий співробітник Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації, заслужений працівник культури України	кандидат історичних наук, старший науковий співробітник	О.Б. Супруненко		24.02.2015
Доцент Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка	кандидат історичних наук, доцент	І.М. Гавриленко		24.02.2015

Керівник органу охорони культурної спадщини —
Начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації
Г.І. Фасій

 (ініціали, прізвище, підпис, печатка)

Ілюстрації

1. Матюшине II, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район,
Полтавська обл. Місце розташування

(основа: М-36-82. — Ахтырка. — М 1: 100 000. — К.: Воен.-топогр. ф-ка, 1992).

Цифрами позначені: 1 – ур. Матюшине I; 2 – ур. Матюшине II; 3 – ур. Матюшине III.

Підг. А.В. Коверко, 2015.

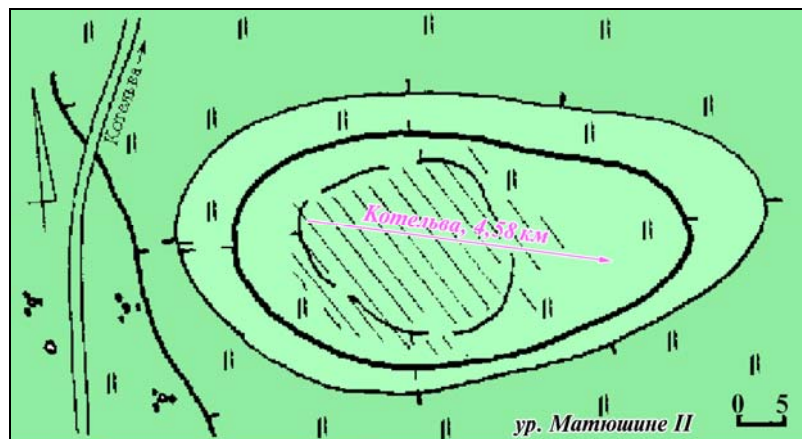
2. Матюшине II, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Стоянка на космічному фотознімку (основа за прогн. «Google Earth 5.2.1. 1588»).

Підг. О.М. Шапорди, 2014.

3. Матюшине II, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Стоянка. Загальний вигляд. Зі сходу.

Фото О.Б. Супруненка, 2014.

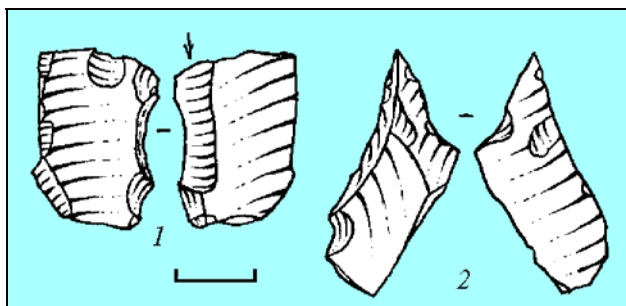
4. **Матюшине II**, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Стоянка I. Генеральний план. *M 1: 500 см.*

Рис. О.Б. Супрунєнка, 2014.

5. **Матюшине II**, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Нуклеус. Пізній мезоліт. *Кварцит.*

Фото І.М. Гавриленка, А.В. Коверко, 2014.

6. **Матюшине II**, ур. Котелевська селищна рада, Котелевський район, Полтавська обл. Пізньомезолітичні знаряддя. *Кремій, кварцит.*

Рис. І.М. Гавриленка, Т.В. Менчинської, 2014.